

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec marca 2014 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec marca 2014 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało 7295 osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych spadła w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 386 osób, tj. o 5%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Marzec 2013</i>	<i>Marzec 2014</i>
Bezrobotni zarejestrowani:	7681	7295
- mężczyźni	3781	3668
- kobiety	3900	3627
 Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	1140	1061
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	551	512
- posiadający prawo do zasiłku	1436	997
 Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	17,5%	16,7%

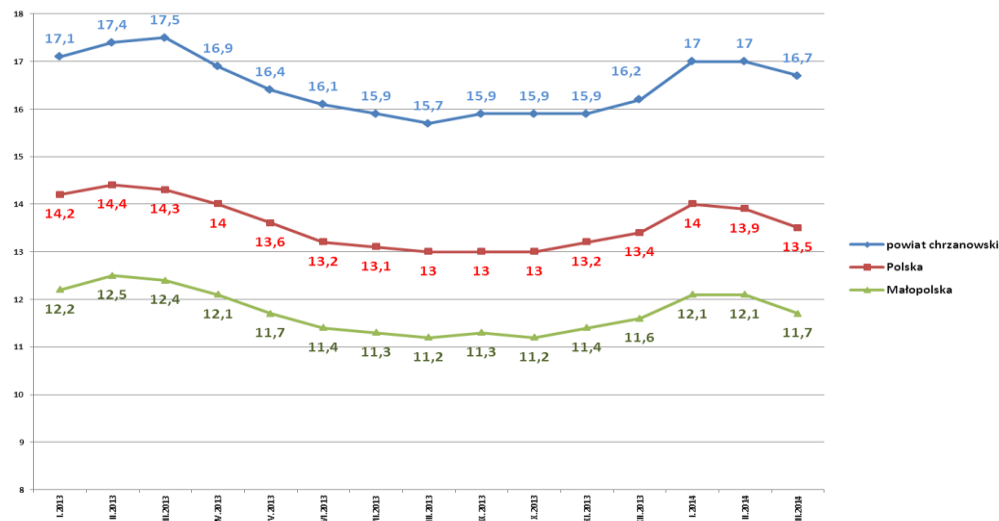
Na koniec marca 2014 roku w ewidencji odnotowano 1061 osób dotychczas niepracujących, 512 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 997 osób posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Powyższe kategorie uległy zmniejszeniu w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2013 :

- liczba osób dotychczas niepracujących o 6,9 % (o 79 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy o 7,1 % (o 39 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 30,6 % (o 439 osób).

W marcu 2014 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **16,7%** co w porównaniu do marca 2013 roku oznacza spadek o 0,8 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 11,7% a dla kraju 13,5%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2013 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2013 – 2014

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

W ciągu I kwartału 2014 roku **zarejestrowano 2261 osób**. W analogicznym okresie roku 2013 zarejestrowano 2861 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2014 był niższy o 600 osób (o 21%) niż w takim samym okresie roku 2013. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 1920 osób (85%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 305 osób, tj. 13,5% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I.- III.2013	I.- III.2014
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	2861	2261
<i>z liczby ogółem:</i>		
- zarejestrowani po raz pierwszy	505	341
- zarejestrowani po raz kolejny	2356	1920
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	1861	1960
<i>w tym m. in.:</i>		
- podjęcia pracy subsydiowanej	9	21
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	885	903

Od początku 2014 roku **wyrejestrowano 1960 osób**. W analogicznym okresie roku 2013 wyrejestrowano 1861 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2014 był wyższy o 99 osób (5,3%) niż w roku 2013.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku 2014 roku **924 osoby** zostały wyłączone z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **47,1%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku 2014 roku **509 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **26%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (101 osób, tj. 5,1%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (26 osób, tj. 1,3%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2014 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 49 osób (2,5%)
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 44 osoby (2,2%)

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych od początku 2014 roku związany był także z:

- rozpoczęciem stażu – 214 osób,
- rozpoczęciem prac interwencyjnych - 14 osób,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 6 osób,
- rozpoczęciem szkolenia – 34 osoby

W/w osoby zgodnie z objaśnieniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej są ujmowane w momencie rozpoczęcia danego programu do kategorii osób wyłączonych z ewidencji. Dopiero po zakończeniu danego programu ponownie uwzględnia się je w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym.

WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

Po raz pierwszy mniejszą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowiły **kobiety**. Na koniec marca 2014 roku **w liczbie 3627 osób**, stanowiły **49,7%** ogółu bezrobotnych. W porównaniu do marca 2013 roku ich liczba **spadła o 273 osoby** (7%), przy jednoczesnym spadku udziału w bezrobociu ogółem o 1,1 punktu procentowego.

Jak dotąd rynki pracy wszystkich rozwiniętych krajów nie poradziły sobie z gorszymi perspektywami kobiet w porównaniu do możliwości mężczyzn. Przejawia się to niższym poziomem zatrudnienia, mniejszymi płacami, zatrudnieniem w mniej prestiżowych i gorzej płatnych branżach. Żadne państwo jak dotąd nie usunęło nierówności kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Prostą receptą nie jest na pewno sam wzrost gospodarczy. Przynosi on wprawdzie większe dochody, przyczyniając się do poprawy materialnej sytuacji pań zatrudnionych w „żeńskich” branżach (wyższe wydatki na opiekę zdrowotną, edukację itp.). Jednak sam wzrost PKB nie rozwiąże wszystkich problemów. Ważniejszy jest rozwój społeczny i odpowiednia socjalizacja już od najmłodszych lat.

Niepokojący jest fakt, iż ciągle utrzymuje się wysoka liczba **osób długotrwale bezrobotnych**. Na koniec marca 2014 roku w liczbie **3602 osób** stanowili **49,4%**. W porównaniu do marca 2013 roku ich liczba wzrosła o 417 osób. Długotrwale bezrobotni są mniej podatni na różne formy aktywizacji. Pozostawanie bez pracy uznają najczęściej za stan normalny i potrzeba dużo wysiłku, tak ze strony publicznych służb zatrudnienia, jak i ich samych, by tą sytuację zmienić. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinięta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”. Problemem jest też brak stałych ofert pracy (praca dorywcza, krótkotrwała „umowy śmieciowe”), co powoduje, że osoby powracają do rejestru bezrobotnych.

Analiza danych statystycznych dotyczących **bezrobocia na wsi** potwierdza, że bezrobocie to ma inny charakter niż w mieście, jest bardziej trwałe, a rynek pracy jest mniej elastyczny.

W powiecie chrzanowskim większość bezrobotnych to osoby zamieszkujące miasta a tylko **34,9%** ogółu bezrobotnych to bezrobotni zamieszkujący tereny wiejskie. Na przestrzeni lat udział tej grupy bezrobotnych oscyluje na poziomie 34%.

Osoba bez doświadczenia zawodowego to osoba, która była zatrudniona, wykonywała inną pracę zarobkową lub prowadziła działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 6 miesięcy. Na koniec marca 2014 roku takich osób zarejestrowanych było **1571 (21,5%)**. W porównaniu do marca 2013 roku zarówno liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego jak i ich udział nieznacznie spadły.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych to bezrobotny nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

W końcu marca 2014 roku **liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych** w powiecie chrzanowskim ukształtowała się na poziomie **1719 osób** stanowiąc **23,6%** ogółu wszystkich bezrobotnych. W relacji do analogicznego okresu roku 2013 zarówno liczba bezrobotnych w tej kategorii bezrobotnych jak i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem spadły.

Niekorzystne zmiany zanotowano w odniesieniu do osób bezrobotnych, **powyżej 50 roku życia**. Ta grupa osób stanowi obecnie 23,6% wszystkich osób zarejestrowanych. Bezrobocie w tej grupie wiekowej spada znacznie wolniej niż w pozostałych. Na koniec marca 2014 roku liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wyniosła **1723 osoby** i była wyższa o 136 osób niż w marcu 2013 roku. Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Młodzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych.

Na koniec marca 2014 roku w powiecie chrzanowskim zarejestrowanych było **1334 osoby bezrobotne poniżej 25 roku życia (18,3% ogółu bezrobotnych)**. Należy zauważyć, że liczba bezrobotnych do 25 roku życia jak i ich udział spadły w porównaniu do marca 2013 roku.

Ponadto analizując strukturę bezrobocia dodatkowo należy wskazać, że **wg poziomu wykształcenia** najliczniejszą grupę (1963 osoby, tj. 23,6% ogółu) stanowiły osoby posiadające **wykształcenie zasadnicze zawodowe**, a **wg wieku osoby** w przedziale **25-34 lat** (2156 osób, tj. 29,6% ogółu). Z kolei w strukturze **wg stażu pracy** dominowały osoby pracujące od roku do 5 lat (1724 osoby, tj. 23,6% ogółu), a **wg czasu pozostawania bez pracy** osoby zarejestrowane przez okres 6 do 12 miesięcy (1492 osoby, tj. 20,5% ogółu).

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Od początku 2014 roku chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **706 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, czyli **o 209 więcej** niż w analogicznym okresie 2013 roku, w tym:

- 245 ofert zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 22 oferty prac interwencyjnych,
- 3 oferty zatrudnienia w ramach doposażenia miejsca pracy,
- 330 ofert stażu,
- 106 ofert prac społecznie użytecznych.

Tabela 4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

							2014	2014
							marzec	narastająco
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym:							334	706
w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa						116	270
	w tym	niesubsydia					108	245
		prace interwencyjne					6	22
		roboty publiczne					0	0
		doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy					2	3
	miejsca aktywizacji zawodowej						218	436
	w tym	staże					112	330
prace społecznie użyteczne					106	106		
przygotowanie zawodowe dorosłych / w miejscu pracy					0	0		
	przechodzące						207	-
✓	dla niepełnosprawnych						16	23
✓	pozyskane						43	69
✓	zamknięte						244	514
✓	otwarte						90	192
✓	EURES:						152	1020
	w tym	pracodawcy zagraniczni					152	1020
		pracodawcy krajowi					0	0

Od początku 2014 roku zaktywizowano za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **275 osób**, w tym:

- 40 osób podjęło pracę niesubsydiowaną,
- 14 osób podjęło prace interwencyjne,
- 7 osób zostało zatrudnionych w ramach doposażenia stanowiska pracy,
- 214 osób zostało skierowanych do odbycia stażu.

Tabela 5. Zatrudnienie / zaktywizowanie bezrobotnych za pośrednictwem PUP

							2014	2014
							marzec	narastająco
Zatrudnienie lub zaktywizowanie bezrobotnych za pośrednictwem PUP:							167	275
w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa						30	61
	w tym	niesubsydia					17	40
		prace interwencyjne					8	14
		roboty publiczne					0	0
		bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej					0	0
		doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy					5	7
	miejsca aktywizacji zawodowej						137	214
	w tym	staże					137	214
		prace społecznie użyteczne					0	0
przygotowanie zawodowe dorosłych / w miejscu pracy					0	0		
kontrakt socjalny						0	0	